

การประเมินหลักสูตร วิชาเอกดุริยางคศิลป์ โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) โดยใช้ CIPP Model

CURRICULUM ASSESSMENT OF MUSIC MAJOR OF SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY PRASARNMIT DEMONSTRATION SCHOOL (SECONDARY) USING CIPP MODEL

ยงยุทธ เอี่ยมสะอาด¹
Yongyuth Eiamsa-ard

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินหลักสูตรวิชาเอกดุริยางคศิลป์ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต โดยใช้รูปแบบการประเมินหลักสูตรแบบ CIPP Model เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามผู้เรียน ผู้บริหาร ครูผู้สอน และแบบสอบถามผู้ปกครองนักเรียน วิชาเอกดุริยางคศิลป์ วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1.) หลักสูตรวิชาเอกดุริยางคศิลป์ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านบริบทมีความเหมาะสม ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.40 ด้านปัจจัยนำเข้ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.37 ด้านกระบวนการมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.40 ด้านผลผลิตมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.51 2.) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกดุริยางคศิลป์ จบการศึกษาศึกษาปีการศึกษา 2562 เป็น คะแนนเฉลี่ย 6 ภาคเรียน (GPAX) ดังต่อไปนี้ นักเรียนที่ได้คะแนน อยู่ในเกณฑ์คะแนนเฉลี่ย 3.00–4.00 จำนวน 14 คน นักเรียน ที่ได้คะแนน อยู่ในเกณฑ์คะแนนเฉลี่ย 2.00–2.99 จำนวน 6 คน นักเรียนที่ได้คะแนน อยู่ในเกณฑ์คะแนนเฉลี่ย 1.00–1.99 จำนวน 2 คน 3.) การศึกษาต่อสถาบันอุดมศึกษา นักเรียนวิชาเอกดุริยางคศิลป์ที่ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา สอดคล้องกับวิชาเอกที่เรียน วิชาเอกดุริยางคศิลป์ จำนวนนักเรียน 22 คน คณะ/สาขาที่สอดคล้องกับวิชาเอก จำนวน 18 คน คิดเป็น 81.24 เปอร์เซ็นต์ สอดคล้องกับสาขาอื่น ๆ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 18.18 สามารถสอบสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 86.36 สามารถสอบสถาบันอุดมศึกษามหาวิทยาลัยของเอกชน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.17 สามารถสอบสถาบันอุดมศึกษามหาวิทยาลัยเปิด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.55

คำสำคัญ: การประเมินหลักสูตร, วิชาเอกดุริยางคศิลป์, CIPP Model

¹อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) yongyuta@g.swu.ac.th

Abstract

This research aims to assess the curriculum of music major of Srinakharinwirot University Prasarnmit Demonstration School (Secondary) context, input, process, impact and effectiveness, using CIPP model. The research instrument was questionnaire for learners, administrators, teachers, parents and students majoring in music. The data analysis was used percentage (%), mean (X), standard deviation (S.D.) and content analysis (Content Analysis). The results showed that 1.) The course of music major of Srinakharinwirot University Prasarnmit Demonstration School (Secondary) was at a high level. When considered individually, it was found that the context aspect was very appropriate, the mean of 2.40, and the input factors were appropriate at a high level, the mean of 2.37. The process aspect was appropriate at a high level, the mean of 2.40. The yield was appropriate at a high level, the mean of 2.51. The impact was appropriate at a high level 2.) The academic achievement summary of graduated high school students in music major of Academic Year 2019 was a 6-semester point average (GPAX) as follows. There were 14 students whose score was between 3.00-4.00. There were 6 students who got the score between 2.00-2.99. But only 2 students whose score was between 1.00-1.99. 3.) For studying in higher education institutions, students continued the same major were 22. There were 18 students who studied in accordance with majors, representing 81.24 percent but there were 4 students studied other fields, representing 18.18%. 19 students were able to attend the public universities, representing 86.36%. One student studied at a private university, representing 4.17% and one student studied at an open university as 4.55%

Keyword: Curriculum Assessment, Music Major, CIPP Model

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรเปรียบเป็นตัวแม่บทหรือหัวใจของการศึกษาที่ถือเป็นแก่นสำคัญในการวางแผนการจัดการศึกษาเป็นตัวกำหนดทิศทางของการศึกษาในการที่จะให้ความรู้ การเสริมสร้างเจตคติ ตลอดจนการฝึกฝนในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนารอบด้าน ความสำคัญของหลักสูตรในการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรเป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ กำหนดจุดหมายปลายทางหรือลักษณะของผู้เรียนที่จะเป็นผลผลิตของการศึกษา หลักสูตรจะถูกกำหนดโดยเป้าหมายทางการศึกษาอีกทีหนึ่ง ดังนั้น หลักสูตรจึงเป็นธงชัยในการจัดการศึกษาของโรงเรียนหรือสถานศึกษา เป็นแผนแม่บทกำกับการทำงานทุกด้านของโรงเรียน หลักสูตรเป็นหลักและหัวใจของการจัดการเรียนการสอน ทำให้การศึกษาดำเนินไปสู่เป้าหมายที่วางไว้และทำให้การศึกษามีประสิทธิภาพ หลักสูตรจึงเป็นแบบแปลนสำหรับการเรียนการสอน²

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ได้ดำเนินการโดยใช้กรอบแนวคิดจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยยึดหลักการ ดังนี้ 1) แนวคิดจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 2) ภารกิจหน้าที่และเหตุผลของการจัดวิชาเอก 3) แนวการจัดรายวิชาเพิ่มเติมให้อยู่ภายใต้การบริหารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการวิชาการ มาเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตร และนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 เป็นต้นมา โดยมุ่งเน้นและวางรากฐานผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ โดยเฉพาะนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 (มัธยมศึกษาปีที่ 4-6)

²ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ. (กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, 2545) 38-39

ด้วยการใช้วิชาเพิ่มเติมเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นและวางรากฐานให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองตามศักยภาพ โดยมีวิชาเพิ่มเติมเป็น 28 กลุ่มวิชาเอก ซึ่งทางโรงเรียนใช้เรียกกลุ่มตามศักยภาพว่าวิชาเอก

หลักสูตรดนตรีโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) มีการจัดการศึกษาแก่นักเรียนในประเทศไทยนั้นหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการจะทำหน้าที่เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการวางแผนจัดการศึกษาให้กับนักเรียน เพื่อให้มีการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันในทุกภูมิภาคซึ่งวิชาดนตรีเป็นหนึ่งในรายวิชาที่บรรจุอยู่ในหลักสูตรแกนกลาง โดยจัดอยู่ในสาระที่ 2 ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เนื้อหากล่าวถึงทั้งดนตรีไทยและดนตรีสากลใน 2 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึกความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ในแต่ละมาตรฐานจะประกอบด้วยตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางไว้ ซึ่งตัวชี้วัดจะระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ รวมทั้งคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น ซึ่งสะท้อนถึงมาตรฐานการเรียนรู้ มีความเฉพาะเจาะจงและมีความเป็นรูปธรรม นำไปใช้ในการกำหนดเนื้อหา จัดทำหน่วยการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอน และเป็นเกณฑ์สำคัญ

นอกจากการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการแล้ว ทางโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ได้เห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้สอดคล้องกับความสามารถที่ หลากหลายเฉพาะบุคคลซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพหุปัญญาของโฮเวิร์ด การ์ดเนอร์ ที่จำแนกความสามารถทางปัญญาของมนุษย์ไว้ 8 ด้าน ประกอบไปด้วย ด้านภาษา ด้านตรรกะคณิตศาสตร์ ด้านมิติ ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ด้านดนตรีด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล ด้านตนเอง ด้านธรรมชาติ และด้านจิตนิยม³ ด้วยเหตุนี้ ทางโรงเรียนจึงได้เปิดหลักสูตรวิชาเอก 28 สาขาวิชาเอก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อให้สอดคล้องกับปัญญาด้านต่าง ๆ ในพหุปัญญา ได้แก่ วิชาเอกดุริยางค์ศิลป์

วิชาเอกดุริยางค์ศิลป์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) เริ่มก่อตั้งครั้งแรกเมื่อปีการศึกษา 2547 โดยเกิดจากโครงการความร่วมมือระหว่างคณะศิลปกรรมศาสตร์และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) เริ่มแรกเปิดเป็นหลักสูตรพหุศิลป์ศึกษา (ART EDUCATION) ซึ่งเป็นวิชาสามัญบังคับและเลือกสำหรับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนที่ลงทะเบียนเรียนอาจมีวัตถุประสงค์เพื่อสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาทางด้านศิลปกรรมศาสตร์หรือเพื่อเป็นพื้นฐานความรู้ความสามารถและประสบการณ์ชีวิต หลักสูตรพหุศิลป์ศึกษาไม่ใช่หลักสูตรกวดวิชา เรียนลัด หรือเพื่อเตรียมตัวสำหรับการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา แต่เป็นวิชาสามัญพื้นฐานเพื่อการพัฒนาสภาพการรู้คิด และศักยภาพทางด้านศิลปกรรมศาสตร์ เพื่อเสริมให้หลักสูตรในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสมบูรณ์ทางศิลปกรรมศาสตร์ยิ่งขึ้น

คณาจารย์คณะศิลปกรรมศาสตร์ และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ร่วมกันพัฒนาหลักสูตร คำอธิบายวิชาสื่อการเรียนรู้และร่วมกันสอนหลักสูตรพหุศิลป์ แยกเป็น 5 กลุ่มวิชาดังนี้

1. กลุ่มวิชาศิลปะการแสดง Performing Art
2. กลุ่มวิชานาฏศิลป์ Dance
3. กลุ่มวิชาดนตรี Music
4. กลุ่มวิชาออกแบบ Design
5. กลุ่มวิชาศิลปะจินตทัศน์ Imagine Art

³เยวพา เดชคุปต์, หลักสูตรปฐมวัยที่เน้นการพัฒนาพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ (2546) 2-3

นักเรียนสามารถเลือกเรียนในกลุ่มวิชาใดกลุ่มวิชาหนึ่งตามความถนัด แต่ละกลุ่มวิชามีทั้งวิชาบังคับ และวิชาเลือก ทุกภาคเรียน ตั้งแต่มัธยมศึกษาปีที่ 4-6

สำหรับหลักสูตรวิชาเอกดุริยางคศิลป์ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ได้ดำเนินการเรียนการสอนตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 จนถึงปัจจุบันในปีการศึกษา 2562 ได้พบเห็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอน อาทิเช่น การจัดเรียงสำหรับรายวิชาทั้ง 6 ภาคการเรียนที่ยังไม่เรียงตามความเหมาะสม การให้น้ำหนักหน่วยกิตและคะแนนในบางรายวิชา เช่น วิชาทักษะดนตรีปฏิบัติ ควรมีน้ำหนักหน่วยกิตและคะแนนที่เหมาะสมกับการฝึกซ้อมอย่างทুমุ่และเป็นวิชาสำคัญในการสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษา จึงเห็นสมควรที่จะประเมินผลหลักสูตร เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจ แก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพสังคม ความเจริญและกระแสพัฒนาการของโลก สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและสังคมโลก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อประเมินหลักสูตรวิชาเอกดุริยางคศิลป์ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการประเมินหลักสูตรวิชาเอกดุริยางคศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ดนตรีโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต จะเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรวิชาเอกดุริยางคศิลป์ของผู้บริหาร ครูผู้สอน ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ในการวิจัยนี้หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ด้านหลักสูตรและการสอน และหรือมีประสบการณ์ด้านการสอนทางด้านดนตรี ตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป จำนวน 3 คน
2. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรีสากล) ในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ปีการศึกษา 2562 จำนวน 4 คน
3. ครูผู้สอน หมายถึง ครูที่มีการสอนรายวิชาเอกดุริยางคศิลป์ และรายวิชาเพิ่มเติมที่สถานศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562
4. นักเรียน หมายถึง นักเรียนวิชาเอกดุริยางคศิลป์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 22 คน ปีการศึกษา 2562
5. ผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนวิชาเอกดุริยางคศิลป์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 22 คน ปีการศึกษา 2562

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรวิชาเอกดุริยางคศิลป์ โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) โดยใช้ CIPP Model เป็นการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตร ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การกำหนดแหล่งข้อมูล
2. กรอบการประเมินหลักสูตร
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษา

1. คุณภาพของหลักสูตรตามมาตรฐาน

ผลการตอบแบบสอบถามของกลุ่มที่ 1 นักเรียน ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 21 คน นักเรียนส่วนใหญ่เป็นนักเรียนเพศชาย จำนวน 11 คน (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 52.39) รองลงมาเป็นนักเรียนเพศหญิงจำนวน 10 คน (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 47.61) นักเรียนศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มากที่สุด จำนวน 22 คน (คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 100) และจากการสำรวจอาชีพของผู้ปกครอง นักเรียนพบว่า ส่วนใหญ่ผู้ปกครองนักเรียนมีอาชีพอื่น ๆ จำนวน 12 คน (คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 60.00) รองลงมามีอาชีพรับราชการและค้าขาย จำนวน 3 คน (คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 15.00) เท่า ๆ กัน และน้อยที่สุดมีอาชีพรับจ้าง จำนวน 2 คน (คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 10.00)

1.1 ความคิดเห็นของนักเรียนวิชาเอกดุริยางคศิลป์ เกี่ยวกับหลักสูตรวิชาเอกดุริยางคศิลป์ สารการเรียนรู้ดนตรี ในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านบริบท จากแบบสอบถาม 5 ข้อ ระดับความเหมาะสมปานกลาง ค่าเฉลี่ย (Mean) 2.14 ด้านปัจจัยนำเข้าจากแบบสอบถาม 13 ข้อ ระดับความเหมาะสมมาก ค่าเฉลี่ย (Mean) 2.37 ด้านกระบวนการ จากแบบสอบถาม 15 ข้อ ระดับความเหมาะสมมาก ค่าเฉลี่ย (Mean) 2.40 ด้านผลผลิต จากแบบสอบถาม 8 ข้อ ระดับความเหมาะสมมาก ค่าเฉลี่ย (Mean) 2.51 ด้านผลกระทบ จากแบบสอบถาม 2 ข้อ ระดับความเหมาะสมมาก ค่าเฉลี่ย (Mean) 2.43 และด้านประสิทธิผล จากแบบสอบถาม 4 ข้อ ระดับความเหมาะสมมาก ค่าเฉลี่ย (Mean) 2.61

1.2 ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนวิชาเอกดุริยางคศิลป์ เกี่ยวกับหลักสูตรวิชาเอกดุริยางคศิลป์ สารการเรียนรู้ดนตรี ในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านบริบท จากแบบสอบถาม 17 ข้อ ระดับความเหมาะสมมาก ค่าเฉลี่ย (Mean) 2.40 ด้านปัจจัยนำเข้า จากแบบสอบถาม 15 ข้อ ระดับความเหมาะสมมาก ค่าเฉลี่ย (Mean) 2.40 ด้านกระบวนการ จากแบบสอบถาม 15 ข้อ ระดับความเหมาะสมมาก ค่าเฉลี่ย (Mean) 2.42 ด้านผลผลิต จากแบบสอบถาม 8 ข้อ ระดับความเหมาะสมมาก ค่าเฉลี่ย (Mean) 2.54 ด้านผลกระทบ จากแบบสอบถาม 2 ข้อ ระดับความเหมาะสมมาก ค่าเฉลี่ย (Mean) 2.63 และด้านประสิทธิผล จากแบบสอบถาม 2 ข้อ ระดับความเหมาะสมมาก ค่าเฉลี่ย (Mean) 2.78

1.3 ความคิดเห็นของครูผู้สอนนักเรียนวิชาเอกดุริยางคศิลป์ เกี่ยวกับหลักสูตรวิชาเอกดุริยางคศิลป์ สารการเรียนรู้ดนตรี ในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านบริบท จากแบบสอบถาม 5 ข้อ ระดับความเหมาะสมมาก ค่าเฉลี่ย (Mean) 2.65 ด้านปัจจัยนำเข้า จากแบบสอบถาม 13 ข้อ ระดับความเหมาะสมมาก ค่าเฉลี่ย (Mean) 2.45 ด้านกระบวนการ จากแบบสอบถาม 15 ข้อ ระดับความเหมาะสมมาก ค่าเฉลี่ย (Mean) 2.56 ด้านผลผลิต จากแบบสอบถาม 8 ข้อ ระดับความเหมาะสมมาก ค่าเฉลี่ย (Mean) 2.65 ด้านผลกระทบ จากแบบสอบถาม 2 ข้อ ระดับความเหมาะสมมาก ค่าเฉลี่ย (Mean) 2.80 และด้านประสิทธิผล จากแบบสอบถาม 4 ข้อ ระดับความเหมาะสมมาก ค่าเฉลี่ย (Mean) 2.90

1.4 ความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับหลักสูตรวิชาเอกดุริยางคศิลป์ สารการเรียนรู้ดนตรี ในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านบริบท จากแบบสอบถาม 5 ข้อ ระดับความเหมาะสมมาก ค่าเฉลี่ย (Mean) 2.90 ด้านปัจจัยนำเข้า จากแบบสอบถาม 13 ข้อ ระดับความเหมาะสมมาก ค่าเฉลี่ย (Mean) 2.98 ด้านกระบวนการ จากแบบสอบถาม 15 ข้อ ระดับความเหมาะสมมาก ค่าเฉลี่ย (Mean) 2.87 ด้านผลผลิต จากแบบสอบถาม 8 ข้อ ระดับความเหมาะสมมาก ค่าเฉลี่ย (Mean) 3.00 ด้านผลกระทบ จากแบบสอบถาม 2 ข้อ ระดับความเหมาะสมมาก ค่าเฉลี่ย (Mean) 2.63 และด้านประสิทธิผล จากแบบสอบถาม 4 ข้อ ระดับความเหมาะสมมาก ค่าเฉลี่ย (Mean) 2.94

1.5 ผลการวิพากษ์หลักสูตรโดย CIPP Model วิชาเอกดุริยางคศิลป์ โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

ด้านบริบท มีความเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน จัดลำดับความยากง่ายของเนื้อหาได้อย่างเหมาะสม มีการบูรณาการสาระการเรียนรู้กับกลุ่มสาระอื่น ๆ ได้ทราบผลการเรียนรู้ที่คาดหวังก่อนการเริ่มต้นเรียน อาจารย์ประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ดนตรี จำนวน 8 คน อาจารย์พิเศษ รายวิชาปฏิบัติเครื่องมือนอก จำนวน 30 คน อาจารย์นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 6 คน นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกดุริยางคศิลป์ จำนวนชั้นปีละ 30 คน 1 ห้องเรียน

ด้านปัจจัยนำเข้า คุณสมบัติของครูผู้สอน ผู้สอนมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอนและจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนมีการวางแผนและเตรียมการสอน ผู้สอนนำเสนอวัสดุอุปกรณ์มาประกอบเนื้อหาที่เรียนและทันสมัยอยู่เสมอ ผู้สอนเอาใจใส่ต่อการเรียนการสอนและติดตามผลการเรียนของนักเรียน ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้า แสวงหาข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ กลุ่มสาระดนตรีมีการเตรียมอุปกรณ์ดนตรีพื้นฐาน เพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนการสอน ดังต่อไปนี้ เครื่องดนตรีกลุ่มเครื่องสายสากล ได้แก่ไวโอลิน วิโอล่า เชลโล่ ดับเบิลเบส เครื่องดนตรีวงโยธวาทิต เปียโน เครื่องดนตรีกลุ่มเครื่องไฟฟ้า ระบบเครื่องเสียงเพื่อประกอบการฝึกซ้อม เครื่องดนตรีวงป๊อปปี้ และเครื่องสายไทย เครื่องดนตรีมอญ อาคร สถานที่ กลุ่มสาระดนตรี วิชาเอกดุริยางคศิลป์ ตั้งอยู่อาคารเฉลิมพระเกียรติฯ ชั้นที่ 2 โดยมีห้องเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนดังต่อไปนี้ ห้องปฏิบัติการดนตรี แบบฝึกซ้อมเดี่ยว จำนวน 8 ห้อง ห้องปฏิบัติการดนตรี แบบรวมกลุ่ม จำนวน 7 ห้อง ห้องคอมพิวเตอร์ดนตรี จำนวน 1 ห้อง ห้องเปียโน จำนวน 1 ห้อง ห้องฝึกซ้อมสตริง คอมโบ้ (แบบเก็บเสียง) จำนวน 1 ห้อง ห้องการแสดงดนตรี (มีเบปี่แกรนเปียโน) จำนวน 1 ห้อง

ด้านกระบวนการ การจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน กิจกรรมการเรียนการสอนมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะทางดนตรี ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมโครงการดนตรีหรือสร้างผลงานทางดนตรี ใช้สื่อการสอนที่หลากหลายเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง และมีส่วนร่วมกิจกรรมทางดนตรี ใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้และกระบวนการแก้ปัญหาในการเรียนรู้ดนตรี ฝึกฝนให้ผู้เรียนได้วางแผนงาน และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีการสร้างแรงจูงใจให้กำลังใจในการเรียนการสอนดนตรี จัดกิจกรรมการสอนที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตดนตรี มีการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน เพื่อส่งเสริมการเป็นสมาชิกที่ดี มีการเน้นความรู้ดนตรีใหม่ ๆ การวัดและประเมินผล มีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลายโดยมุ่งเน้นการประเมินตามสภาพจริง นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและจัดสอนซ่อมเสริม มีรายงานผลการเรียนให้ผู้เรียนได้รับทราบ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการวัดประเมินผล กิจกรรมเสริมหลักสูตรในรูปแบบชมรม ได้แก่ ชมรมแซมเบอร์ ออเคสตร้า ชมรมขับร้องประสานเสียง ชมรมกีตาร์ ชมรมโยธวาทิต ชมรมดนตรีไทย การวัดผลประเมินผล รายวิชาปฏิบัติเครื่องมือนอก มีการสอบการแสดงดนตรี (RECITAL)

ด้านผลผลิต ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน มีความรู้มากขึ้นหลังจากได้เรียนดนตรี สามารถนำความรู้ทางดนตรีไปใช้ในการดำเนินชีวิต สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาเอกดุริยางคศิลป์สามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ผลงานทางดนตรี ปฏิบัติกิจกรรมโครงการและชิ้นงานเป็นของตนเอง มีความสนใจและตั้งใจเรียนดนตรีมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานทางดนตรี ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน สามารถสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษาได้ 100 เปอร์เซ็นต์ ผลงานทางดนตรี รางวัลเหรียญทองในรายการแข่งขันศิลปหัตถกรรม รางวัลชนะเลิศวงดนตรีประเภทป๊อปปี้ในรายการเพลงรักแห่งแผ่นดิน เข้ารอบชิงรอบสุดท้ายประกวดวงดนตรีโคกมิวสิค อวอร์ด รายการโทรทัศน์บริษัทแกรมมี่เอนเทอร์เทนเมนท์

ด้านผลกระทบ มีการนำกระบวนการทางดนตรีมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน สามารถนำความรู้ทางดนตรีไปใช้ในชุมชนได้ มีการแนะแนวทางการศึกษาต่อ มีการทำมาสเตอร์คลาสทางดนตรีโดยวิทยากรต่าง ๆ มีการจัดการแสดงดนตรีทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

ด้านประสิทธิผล นำทักษะกระบวนการทางดนตรีที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีเหตุผล มีความสนใจในการพัฒนาผลงานดนตรีมากขึ้น มีผลการเรียนวิชาดนตรีดีขึ้น ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มีการสัมมนาทางดนตรี โดยการเชื่อมโยงกับคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการสัมมนาทางดนตรี โดยวิทยากรที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับชาวต่างชาติ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ควรมีห้องสมุดดนตรี หรือห้องสืบค้นสารสนเทศ ที่ช่วยสนับสนุนการเรียนการสอนดนตรี เช่น ตำรา หนังสือ สิ่งพิมพ์ สื่อวารสาร หนังสือทางอินเทอร์เน็ต บทเรียนออนไลน์ เป็นต้น

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกดุริยางคศิลป์ จบการศึกษา ปีการศึกษา 2562 เป็นคะแนนเฉลี่ย 6 ภาคเรียน (GPAX) ดังต่อไปนี้

นักเรียนที่ได้คะแนน อยู่ในเกณฑ์คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.00	จำนวน 6 คน
นักเรียนที่ได้คะแนน อยู่ในเกณฑ์คะแนนเฉลี่ย 3.00 – 3.49	จำนวน 8 คน
นักเรียนที่ได้คะแนน อยู่ในเกณฑ์คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 2.99	จำนวน 6 คน
นักเรียนที่ได้คะแนน อยู่ในเกณฑ์คะแนนเฉลี่ย 2.00 – 2.49	จำนวน - คน
นักเรียนที่ได้คะแนน อยู่ในเกณฑ์คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 1.99	จำนวน 1 คน
นักเรียนที่ได้คะแนน อยู่ในเกณฑ์คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49	จำนวน 1 คน

3. การศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

3.1 ผลการศึกษาต่อสถาบันอุดมศึกษา นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 วิชาเอกดุริยางคศิลป์ ปีการศึกษา 2562 จำนวน 22 คน สามารถสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา แยกเป็นคณะ สาขา สถาบันอุดมศึกษา ได้ดังต่อไปนี้

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ สาขาดนตรีสมัยนิยม สาขาเทคโนโลยีดนตรี ดนตรีสมัยนิยมธุรกิจดนตรี มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 4 คน

คณะครุศาสตร์ สาขาดนตรีศึกษา สาขาการศึกษานอกระบบโรงเรียน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 3 คน

คณะดุริยางคศาสตร์ สาขาการแสดงดนตรี สาขาธุรกิจดนตรีและบันเทิง มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 2 คน

คณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขาดนตรีสากล มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 1 คน

คณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขาการละคร วิทยาลัยนวัตถกรรม สาขาการจัดการมรดกวัฒนธรรมและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน สาขาสื่อสารมวลชนและเอกสาร สถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร สาขาการจัดการวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 6 คน

วิทยาลัยนวัตถกรรมสื่อสารสังคม สาขาการแสดงและกำกับการแสดงภาพยนตร์ คณะสังคมศาสตร์ สาขาการพัฒนาชุมชนเมือง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 3 คน

คณะมนุษยศาสตร์ สาขานิเทศศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 1 คน

คณะอุตสาหกรรมบริการ สาขาการจัดการครัวและศิลปะการประกอบอาหาร วิทยาลัยดุสิตธานี จำนวน 1

คน

3.2 จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562 วิชาเอกดุริยางคศิลป์ที่ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา สอดคล้องกับวิชาเอกที่เรียน

- วิชาเอกดุริยางคศิลป์ จำนวนนักเรียน 22 คน คณะ/สาขาที่สอดคล้องกับวิชาเอก จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 81.24
- วิชาเอกดุริยางคศิลป์ จำนวนนักเรียน 22 คน คณะ/สาขาอื่นๆ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 18.8
- วิชาเอกดุริยางคศิลป์ จำนวนนักเรียน 22 คน ที่สามารถสอบสถาบันอุดมศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 86.36
- วิชาเอกดุริยางคศิลป์ จำนวนนักเรียน 22 คน ที่สามารถสอบสถาบันอุดมศึกษามหาวิทยาลัยของเอกชน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.17
- วิชาเอกดุริยางคศิลป์ จำนวนนักเรียน 22 คน ที่สามารถสอบสถาบันอุดมศึกษามหาวิทยาลัยเปิด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.55

อภิปรายผล

จากการประเมินหลักสูตร กลุ่มสาระดนตรี วิชาเอกดุริยางคศิลป์ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ตามความคิดเห็นของนักเรียนวิชาเอกดุริยางคศิลป์ ผู้ปกครองนักเรียนวิชาเอกดุริยางคศิลป์ ครูผู้สอน และผู้บริหาร มีประเด็นที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล ดังนี้

การประเมินหลักสูตรแบบชิปปี้ (CIPP) ของสตัฟเฟิลบีม ใน 4 องค์ประกอบ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ความคิดเห็นของนักเรียน ครูผู้สอน และผู้บริหาร วิชาเอกดุริยางคศิลป์ เกี่ยวกับหลักสูตร วิชาเอกดุริยางคศิลป์ สาระการเรียนรู้ดนตรี ในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านบริบท จากแบบสอบถาม 5 ข้อ ระดับความเหมาะสม นักเรียนปานกลาง ระดับความเหมาะสมของผู้บริหารและครูผู้สอน ระดับความเหมาะสมมาก ด้านปัจจัยนำเข้า จากแบบสอบถาม 13 ข้อ ระดับความเหมาะสมมาก ด้านกระบวนการ จากแบบสอบถาม 15 ข้อ ระดับความเหมาะสมมาก ด้านผลผลิต จากแบบสอบถาม 8 ข้อ ระดับความเหมาะสมมาก ด้านผลกระทบ จากแบบสอบถาม 2 ข้อ ระดับความเหมาะสมมาก และด้าน ประสิทธิภาพ จากแบบสอบถาม 4 ข้อ ระดับความเหมาะสมมาก ซึ่งสอดคล้องกับยรรยง ศีตรุคร้าม (2544, น.2-4) ทำการวิจัย เรื่องการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สาขาช่างก่อสร้าง ในด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร กลุ่มผู้ให้ ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหาร และครูอาจารย์ นักศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้สำเร็จการศึกษา และหัวหน้าองค์กรวิชาชีพของสำเร็จ การศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้วิธีการคำนวณหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ภาษาที่ใช้มีความชัดเจนและเข้าใจง่าย สามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดขึ้นจริง สอดคล้องกับความต้องการของสังคม และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน อยู่ในระดับมาก จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาในระดับปานกลาง โครงสร้างและเนื้อหาของ หลักสูตร ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตสัดส่วนของภาคทฤษฎีและปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ความทันสมัยของเนื้อหาวิชา ความน่าสนใจของเนื้อหาวิชา ความเหมาะสมของการจัดรายวิชาต่าง ๆ ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชากับจำนวนคาบเรียน และ ความสามารถในการนำเนื้อหาวิชาไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาต่อ หรือประกอบวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง⁴

⁴ยรรยง ศีตรุคร้าม, การประเมินการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง (วิทยานิพนธ์คุรุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2544) 2-4

ส่วนด้านความสอดคล้องของเนื้อหารายวิชากับจำนวนหน่วยการเรียนรู้รายวิชาอยู่ในระดับมาก ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร บุคลากร งบประมาณ เอกสารตำรา สื่อและอุปกรณ์ และอาคารสถานที่ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง การนำหลักสูตรไปใช้งาน กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล การฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีการปฏิบัติและความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ผู้สำเร็จการศึกษามีความพึงพอใจหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ผลกระทบของการใช้หลักสูตร องค์กรวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษายอยู่ในระดับปานกลาง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการเลือกเรียนวิชาเอกตามความถนัด และการจัดการเรียนการสอนวิชาเอกดุริยางคศิลป์ สรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาเอกดุริยางคศิลป์ จบการศึกษา ปีการศึกษา 2562 เป็นคะแนนเฉลี่ย 6 ภาคเรียน (GPAX) ดังต่อไปนี้ นักเรียนที่ได้คะแนน อยู่ในเกณฑ์คะแนนเฉลี่ย 3.00–4.00 จำนวน 14 คน อยู่ในเกณฑ์ดีมาก นักเรียนที่ได้คะแนน อยู่ในเกณฑ์คะแนนเฉลี่ย 2.00–2.99 จำนวน 6 คน ที่อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง นักเรียนที่ได้คะแนน อยู่ในเกณฑ์คะแนนเฉลี่ย 1.00–1.99 จำนวน 2 คน ที่อยู่ในเกณฑ์พอใช้ ซึ่งสอดคล้องกับสถิติรา บำรุงกาญจน์ (2544, น.60-64) ทำการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 สาขาวิชาช่างยนต์ โรงเรียนเทคโนโลยีหมู่บ้านครูภาคเหนือ โดยการใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP สรุปผลวิจัยดังนี้ การประเมินบริบท พบว่า ก่อนการเปิดหลักสูตร โรงเรียนได้มีการสำรวจสภาพแวดล้อม และความพร้อมต้องการของตลาดแรงงานในชุมชน ด้านปัจจัยเบื้องต้นพบว่า โรงเรียนได้มีการจัดการศึกษา และจัดเตรียมเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอน ผู้เรียน อาคารสถานที่ งบประมาณ สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน ด้านกระบวนการ พบว่า การเตรียมการสอน การเตรียมความพร้อมของผู้เรียน การส่งเสริมและการสนับสนุนการเรียนการสอน การใช้แหล่งวิทยาการและสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนและการประเมินผล โดยส่วนใหญ่ครูผู้สอนได้ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ สำหรับวิธีการสอนผู้สอนส่วนใหญ่ใช้การสอนแบบบรรยาย ส่วนสื่อ อุปกรณ์การสอน ผู้สอนส่วนใหญ่ใช้เอกสารประกอบการสอน ด้านผลผลิต พบว่า ผู้จบหลักสูตรส่วนใหญ่สำเร็จคะแนนเฉลี่ย 2.51 และประกอบอาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ และเอกชน ประโยชน์ที่ได้รับจากหลักสูตรอยู่ในระดับมากส่วนใหญ่ คุณลักษณะของผู้เรียนทั้งจากความคิดเห็นของผู้บริหารสถานประกอบการ และอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง⁵

ผลการศึกษาต่อสถาบันอุดมศึกษา นักเรียนวิชาเอกดุริยางคศิลป์ โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) จากจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562 วิชาเอกดุริยางคศิลป์ที่ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาสอดคล้องกับวิชาเอกที่เรียน วิชาเอกดุริยางคศิลป์ จำนวนนักเรียน 22 คน คณะ/สาขาที่สอดคล้องกับวิชาเอก จำนวน 18 คน คิดเป็น 81.24 เปอร์เซ็นต์ สอดคล้องกับสาขาอื่น ๆ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 18.18 สามารถสอบสถาบันอุดมศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 86.36 สามารถสอบสถาบันอุดมศึกษามหาวิทยาลัยของเอกชน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.17 สามารถสอบสถาบันอุดมศึกษามหาวิทยาลัยเปิด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.55 การวัดผลการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับสิทธิพร สวยกกลาง. (2553, น.24) การทำวิจัยเรื่องการวัดและประเมินผล ผู้วิจัยพบแนวคิดเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลจากหน่วยงานและผู้วิจัยต่าง ๆ ระบุวิธีการวัดผลการเรียนรู้ 3 ชั้น ได้แก่ 1) การประเมินผลก่อนเรียน เพื่อหาข้อมูลเบื้องต้นของผู้เรียนเป็นรายบุคคล สำหรับนำไปจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยการประเมินความพร้อมและพื้นฐานของผู้เรียน 2) การประเมินผลระหว่างเรียน เพื่อตรวจสอบพัฒนาการของผู้เรียนรายบุคคลระหว่างปฏิบัติกิจกรรมการเรียน และ 3) การประเมินสรุปผลการเรียน เพื่อตรวจสอบความสำเร็จของผู้เรียน การประเมินผล คือการตัดสินพฤติกรรมของผู้เรียนและตัวหลักสูตร เพื่อเป็นข้อมูลการตอบกลับของผู้เรียนและหลักสูตร แบ่งออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่ 1) การประเมินผลย่อย ช่วยให้ผู้สอนรู้จุดอ่อนของผู้เรียนเพื่อนำไปปรับปรุงการเรียนการสอน และ 2) การประเมินผลขั้นสุดท้าย ใช้ในการแสดงความก้าวหน้าของผู้เรียนเมื่อเสร็จสิ้นการเรียนการสอน การวัดและ

⁵สุจิตรา บำรุงกาญจน์.การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างยนต์ โรงเรียนเทคโนโลยีหมู่บ้านครูภาคเหนือ, (เชียงใหม่, มหาวิทยาลัย เชียงใหม่. 2544) 60-64

และประเมินผลควรครบถ้วนตามจุดประสงค์ที่ผู้สอนได้ตั้งไว้ซึ่งประกอบไปด้วย ด้านต่าง ๆ 3 ด้าน ได้แก่ พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาดนตรีด้านพุทธิพิสัย ได้แก่ ข้อสอบแบบปรนัยและข้อสอบอัตนัย ด้านทักษะพิสัย ได้แก่ ข้อสอบปรนัย รายงาน และด้านจิตพิสัย ได้แก่ การสังเกต ข้อสอบแบบปรนัย⁶

การจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีทางโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ได้เห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้สอดคล้องกับความสามารถที่ หลากหลายเฉพาะบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพหุปัญญาของโฮเวิร์ด การ์ดเนอร์ ที่จำแนกความสามารถทางปัญญาของมนุษย์ไว้ 8 ด้าน ประกอบไปด้วย ด้านภาษา ด้านตรรกะคณิตศาสตร์ ด้านมิติ ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ด้านดนตรีด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล ด้านตนเอง ด้านธรรมชาติ และด้านจิตนิยม ด้วยเหตุนี้ ทางโรงเรียนจึงได้เปิดหลักสูตรวิชาเอก 28 สาขาวิชาเอก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาด้านดนตรี ได้แก่ วิชาเอกดุริยางค์ศิลป์ หลักสูตรวิชาเอกดุริยางค์ศิลป์ไม่ใช่หลักสูตรกวดวิชา เรียนลัด เป็นหลักสูตรเพื่อเตรียมตัวสำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษา ได้เรียนวิชาสามัญพื้นฐานเพื่อการพัฒนาสภาพการรู้คิด และศักยภาพทางด้านศิลปกรรมศาสตร์ เพื่อเสริมให้หลักสูตรในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสมบูรณ์ทางศิลปกรรมศาสตร์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่อยู่ในเกณฑ์ดีเป็นส่วนใหญ่ของนักเรียนวิชาเอกดุริยางค์ศิลป์ และการศึกษาต่ออุดมศึกษาเข้าศึกษาต่อสถาบันอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับวิชาเอกเป็นส่วนใหญ่

ข้อเสนอแนะ เพื่อการทำการวิจัยต่อไป

การประเมินหลักสูตรวิชาเอกดุริยางค์ศิลป์ โดย CIPP Model โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

1. ควรมีการประเมินหลักสูตรดนตรีในช่วงชั้นอื่น ๆ ได้แก่ มัธยมศึกษาปีที่ 1-3
2. ควรมีการประเมินหลักสูตรวิชาเอกดุริยางค์ศิลป์ โดยใช้แนวคิดและรูปแบบการประเมินหลักสูตรแบบอื่น ๆ ได้แก่ Balance Score Card (BSC) รูปแบบการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์ (Tyler) และรูปแบบการประเมินหลักสูตรของสเตค (Stake) เป็นต้น
3. ควรมีการวิจัยเพื่อติดตามผลของการใช้หลักสูตรวิชาเอกดุริยางค์ศิลป์
4. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาผลการเรียนดนตรี ทักษะทางดนตรี ของนักเรียน

⁶สิทธิพร สายกลาง.การนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ดนตรีตะวันตกในหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. (กรุงเทพมหานคร, สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2553) 24

รายการอ้างอิง

- เยาวพา เตชะคุปต์. (2546). *หลักสูตรปฐมวัยที่เน้นการพัฒนาหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้*. (กรุงเทพฯ,เจ้าพระยา
ระบบการพิมพ์).
- ยรรยง ศัตตคุรัมย์. (2544). *การประเมินการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง*.
- สุจิตรา บำรุงกาญจน์. (2544). *การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างยนต์ โรงเรียนเทคโนโลยีหมู่บ้าน
ครูภาคเหนือ, (เชียงใหม่, สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.)*.
- สิทธิพร สวากลาง. (2553). *การนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ดนตรีตะวันตกในหลักสูตรของ
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. (กรุงเทพมหานคร, สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.)*.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2545). *การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ (ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.)*.